

159-26/2014.

BESZÁMOLÓ
az adóhatósági munkáról
Reesk Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete 2014. március 17-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.) a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek egyik fontos forrása a helyi adók rendszere.

A Mőtv. lehetőséget biztosít az önkormányzatnak, hogy messzemenően figyelembe vegye a lakossági igényeket és a hatáskörébe utalt kötelező feladatain túl, önként vállaljon helyi közügy önálló megoldását. A fakultatív feladatok finanszírozása a saját bevételek (ennek többsége helyi adó), illetve az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.). Az adóigazgatási feladatok letéteményese a jegyző, így minden esetben, az ő nevében jár el az önkormányzati adóhatóság.

Helyi és központi adók

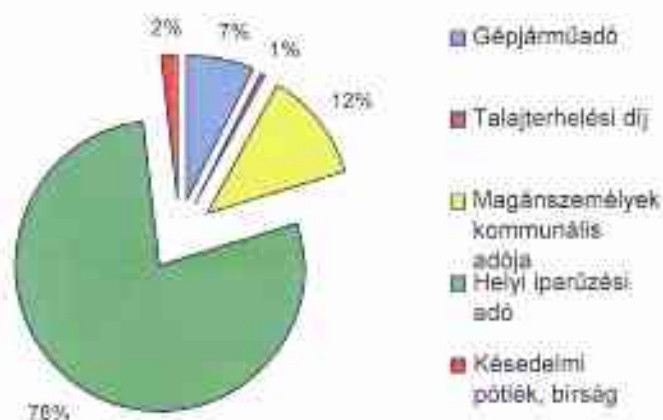
Reesk Nagyközség Önkormányzatának adóbevétele átengedett központi adókból és helyi adókból tevődik össze. Átengedett központi adók: gépjárműadó és a talajterhelési díj, az utóbbi megnevezésében ugyan nem adó, azonban bevallásával, beszedésével kapcsolatban a helyi adókra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni. Az átengedett adók kivételétől eltekinteni nem lehet, mértékük központilag kerül meghatározásra. A gépjárműadónál a mentességek, kedvezmények jogcímét a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szabályozza. A talajterhelési díj esetében – törvényi felhatalmazás alapján – az önkormányzat rendelettel állapíthat meg kedvezményezett/mentességi kört.

A helyi adók közül településünkön a magánszemélyek kommunális adója illetve a helyi iparüzési adó bevezetése történt meg. A jelenlegi, éves 8000 Ft összegű magánszemélyek kommunális adója - a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben meghatározott maximális 26.628,- Ft/adótárgy mértéket figyelembe véve - az alacsony sávba sorolható. Helyi iparüzési adónál a maximális 2%-os tétel került kivételre, illetve az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységnél 5000,- Ft/nap, ez utóbbi törvényi mérték.

Az önkormányzat 2013. évi bevételének 15,23%-a származott adókból, ideértve az adók késedelmi pótlékát is.

	Magánszemélyek kommunális adója	Gépjármű adó	Helyi iparüzési adó	Talajterhelési díj	Késedelmi pótlék, hírság	Összesen
Éves bevétel e Ft-ban	7 608	4 505	47 426	447	986	60 972

Adóbevételek megoszlása

A táblázat és a diagram jól szemlélteti, hogy a legjelentősebb adóbevételei forrást a helyi iparüzési adó jelenti. A teljes adóbevétel 78 százalékát alkotja. A gépjárműadóból folyik be ezt követően a legtöbb bevétel, azonban a táblázatban, illetve diagramban már csak az önkormányzatnál maradó rész került feltüntetésre. A magánszemélyek kommunális adója szintén jelentős tényezőnek mondható. A talajterhelési díjből származó bevétel nem hangsúlyos, és várhatóan az elkövetkező években egyre kisebb szerepet fog játszani a bevételek alakulásában, a közműesatornára rácsatlakozott ingatlanok számának emelkedése miatt.

Gépjárműadó

2013-ban nagy változás volt, hogy a gépjárműadóból származó bevételből már csak 40% illeti meg az önkormányzatokat, szemben a 2012. évi 100%-al. A befolyt adó 60 %-át tárgyhónapot követő hónap 10-ig tovább kell utalni a központi költségvetés részére. Ez 2013-ban 6.687 e Ft-t jelentett. A gépjárműadó megosztást negyedévente ellenőrzi a Magyar Államkincstár, melyhez papír és elektronikus alapú adatszolgáltatást teljesítünk. A 61/2012. (III. 30.) Korm. rendelet módosította a súlyos mozgáskorlátozottság fogalmát, illetve az igazolásának módját. Azoknak, akik nem rendelkeztek a fenti rendeletben nevesített igazolások egyikével sem, szükségessé vált a közlekedőképesség ismételt minősítése a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által. Ennek következtében a mozgáskorlátozottság okán gépjárműadó mentességben, illetve kedvezményben részesülők száma 89,8%-al csökkent. Jelenleg 5 személy részesül kedvezményben. Nem jelentős mértékű bevételkiesést okozott a légrügös gépjárművek adómértékének csökkenése, mely 2013. július 01-től lépett hatályba. Ennek kompenzálására pályázni lehetett, mely lehetőséggel éltünk is, a kompenzáció összegének (65 e Ft) átutalása megtörtént az önkormányzat felé.

Talajterhelési díj

A talajterhelési díjnál rendkívül drasztikus egységdíj emelkedés lépett hatályba 2013. február 01-től. Ez pontosan tízszeres emelkedést takar, azaz, figyelembe véve a Recskre vonatkozó másfélszeres területérzékenységi szorzót, 1.800 Ft/m³ a talajterhelési díj. Egy átlagos vízfogyasztású családnál ez évi 160-180 ezer forintot jelent. A nagymértékű emelkedés miatt, 2013. április 17. napjával módosításra került a talajterhelési díj rendelet, jelentősen bővítve a kedvezmények és mentességek körét. Kedvezmény elsősorban szociális rászorultság okán vehető igénybe, de beépítésre került az átlagostól eltérő műszaki megvalósítást igénylő plusz költségek kompenzálása is. A módosításnak köszönhetően 18 fő mentesült a díj megfizetése alól, és 15 személy részesült 50%-os kedvezményben, emellett, – kérelemre – részletfizetési kedvezményt biztosítottunk, tekintettel a fizetendő összeg nagyságára. A

közműcsatornára történő rákötések száma 2013-ban 19 db volt, azon személyek, akik ezt 2013. augusztus 31-ig megtették, az éves díjból 50 %-os visszatérítésre váltak jogosulttá.

Magánszemélyek kommunális adója

2013-ban módosításra került Recsk Nagyközség Önkormányzatának a magánszemélyek kommunális adójáról szóló többször módosított 9/1999. (12.02.) számú rendelete, melynek értelmében a 70 éven felüli személyek 50%-os kedvezményre irányuló kérelem beadási határideje kitolódott az első féléves adóösszeg befizetési határidejéig, azaz március 15-ig. E kedvezmény lehetőségéről a Hírmondó 2013. adventi számában is tájékoztattuk a lakosságot, hogy 2014. január 01-től igénybe vehessék az arra jogosultak. Sajnos a lakosság zöme nincs tisztában az adózást érintő változás 15 napon belül történő bejelentési kötelezettségével, ennek egyáltalán nem, illetve csak megkésve, – évek múltán – tesznek eleget. Erre is felhívtuk a figyelmet a fenti Hírmondóban, hogy elkerülhetővé váljanak az utólagos adókievetések, pótlék felszámítása. Sok esetben az elhunyt nevén adóztak tovább az örökösök, jogtalanul igénybe véve a 70 éven felülieket megillető 50%-os kedvezményt. Ezen esetekben, az adókülönbözet visszamenőlegesen kivetésre került sor, késedelmi pótlékkal növelten. A talajterhelési díj bevételek beadása kapcsán derült ki, hogy egyes ingatlanok után egyáltalán nem fizettek kommunális adót, itt a mulasztás súlyára tekintettel, az utólagos adó és pótlék kivetés mellett bírság kiszabása is történt. A tapasztalat alapján 2013-ban megkezdődött a kommunális adókievetések felülvizsgálata, különös tekintettel az igénybe vett kedvezmény jogosságára, illetve a bejelentési kötelezettség teljesítésére. Ennek kapcsán 28 fő részére küldtünk ki felszólítást adóbevallás megtételére, 10 db méltányossági kérelemre helyt adó határozat született, mely 73.500,- Ft adó törlését vonta maga után, egy kérelem került elutasításra.

Helyi iparüzési adó

2013-ban 264 db bevallás feldolgozása történt meg. A helyi iparüzési adóból származó bevételek mintegy 11 millió Ft-al meghaladták a 2012. évet. A növekedés elsősorban az ércbányánál rekultivációs tevékenységet végző vállalkozások befizetéséből származik, ideértve az ideiglenes iparüzési tevékenységet végző vállalkozásokat is. Azonban fontos megemlíteni Meda Hungary Kft-t, Wolmat Kft-t, Gesztenyés 2001 Kft-t, valamint a Palóc Nagykereskedelmi Kft. vállalkozásokat, melyek jelentősen hozzájárultak a bevétel emelkedéshez. Az elmúlt évben 45 iparüzési adóbevallásra kötelezettnek küldtünk ki bevallási felszólítást, mert nem tettek határidőben eleget a bevallási kötelezettségüknek.

Kintlévőségek-végrehajtás

	Gépjármű- adó	Talajterhelési díj	Magánszemélyek kommunális adója	Helyi iparüzési adó	Késedelmi pótlék	Mind- összesen
Tárgyévi hátralék e Ft-ban	2 934	280	1 524	3 246	1 636	9 620
Összes hátralék e Ft-ban	10 103	307	4 366	8 041	7 855	30 672

A hátralékok összegét évente nagyban növeli a felszámolás alatt álló cégek iparüzési adó és gépjárműadó tartozása, valamint ezek pótlékvonzata, melyek nem behajthatók. A kommunális adótartozások növekedése főként az adófizetésre kötelezettek anyagi körülményeinek romlásából adódik, másrészt a korösszetétel változása miatt, egyre nagyobb hányaduk nem rendelkezik állandó jövedelemmel. A

kintlévőségek behajtása érdekében 2013-ban 500 db fizetési felszólítást küldtünk ki az ügyfelek felé, és 29 esetben foganatosítottunk letiltást a munkáltatónál. Ezzel kapcsolatban jelezzük, hogy a lehetőségek határain belül igyekszünk együttműködni az adózóval a tartozás rendezése érdekében, nem zárkózunk el a részletekben történő megfizetés engedélyezése elől. Figyelemmel kell azonban lennünk az elévülési időre, ezért annak közeledtével minden esetben, akár drasztikus intézkedésekre is kényszerülünk. Jelenleg 27 db tartozás van átadva behajtásra önálló bírósági végrehajtó felé, amelyből 9 ügyben szünetel a végrehajtási eljárás behajthatatlanság miatt, illetve a folyamatos ingatlanárverések sem voltak eredményesek. Általánosságban elmondható, hogy a behajtási tevékenységet nagyon megnehezíti, hogy az adósok zöme nem rendelkezik letiltható jövedelemmel, nincs lefoglalható ingó és ingatlan vagyonuk, amennyiben mégis, úgy az árverési eljárások sikertelenek érdeklődés hiányában. Ilyenkor kerülhet sor a végrehajtási jog bejegyzésére, amely azonban a tartozások összegét nem csökkenti, megtérítése csak hosszútávon várható.

Önkormányzati rendeletalkotás

A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletekben állapíthatja meg. Ennek okán, a helyi jogalkotásban a helyi adók szabályozása során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. A Htv. előírásaitól eltérő szabályok megalkotása továbbra sem lehetséges, azaz itt szigorúan kötöttek a jogszabályi feltételek mind az adó tárgyai, az adó alanyai, valamint az adó alapok esetében. A reeski önkormányzat a helyi adók évi mértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határookra is figyelemmel.

Helyi adókat érintő uniós előírás továbbra sincs, az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra. A Htv. 2002. évi módosítása az önkormányzati rendeleteknek a közösségi támogatási szabályokkal való összhangja érdekében jelentősen lekorlátozta az önkormányzatok kedvezménymentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen erősen érződött ez az iparüzési adót és építmény illetve telekadókat érintően, hiszen a vállalkozók részére gyakorlatilag megszűnt az adóelőny nyújtásának lehetősége.

Tisztelt Képviselő-testület !

Kérem az adóhatósági munkáról készült beszámolót szíveskedjenek megvitatni és elfogadni.

Reesk, 2014. március 13.

Varró Gyuláné
címetes főjegyző